

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Nürnberg], 1. Okt. 1482

De Adventu domini

[urn:nbn:de:bsz:31-306723](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306723)

Prologus

Incipit prologus in legendas sanctorum quas collegit in vnum frater Jacobus ianuensis de ordine predicatorum.

*Incipit Prologus in legendis ad
S. Hieronimi Epistolam*

Diuersus tempus presentis vite in quatuor

distinguitur. scilicet in tempore denotationis. renouationis siue reuocacionis. reconciliacionis et peregrinationis. Tempus denotacionis fuit ab adam postquam a deo deuotus et durauit usque ad moysen: et istud tempus representat ecclesia a septuagesima usque ad pascha. unde tunc legitur genesis liber. scilicet in quo ponitur denotacio primorum patrum. Tempus renouationis siue reuocacionis incipit a moysen. et durauit usque ad natiuitatem christi in quo homines per prophetas ad fidei reuocacionem sunt et renouati. Et istud tempus representat ecclesia. ab aduentu domini usque ad natiuitatem christi. unde tunc legitur ysaias ubi de hac reuocacione apte agit.

Tempus reconciliacionis est tempus in quo per christum sumus reconciliati. Et istud tempus representat ecclesia a pascha usque ad penthecosten. unde et tunc legitur apocalipsis. ubi plene agitur de misterio huius reconciliacionis. Tempus peregrinationis est tempus presentis vite. in quo peregrinamur et in pugna semper sumus. Et illud tempus representat ecclesia ab octaua penthecostes usque ad aduentum domini. Unde tunc leguntur libri regum et machabeorum. in quibus de multiplici pugna agit per quam nostra pugna spiritualis signatur. Tempus autem illud quod est a natali domini usque ad septuagesimam. partim continet sub tempore reconciliacionis quod est tempus leticie. scilicet a natali usque ad octauam epyphanie. partim sub tempore peregrinationis. scilicet ab octaua epyphanie usque ad septuagesimam. Et potest accipi hec quadruplex temporum variatio. Primo penes quatuor temporum distinctiones. ut hieronimus refert ad primum. scilicet ad secundum. tertium. et ad quartum.

FO.I.

Et ratio appropriacionis satis patet. Secundo penes quatuor partes diei ut nox refertur ad primum. mane ad secundum. meridies ad tertium. uespera ad quartum. Licet autem primum fuerit denotacio que renouatio tamen ecclesia omnia officia sua potius incipit in tempore renouacionis que denotacionis. id est in aduentu potius que in septuagesima. Et hoc duplici ratione. Primo ne videatur incipere ab errore: tenet enim ratio et non sequitur ordinem temporis. sicut et euangeliste sepius faciunt. Secundo quoniam per aduentum christi omnia renouata sunt. propter quod tempus istud dicitur tempus renouacionis. apocalipsis. xxj. Ecce ego noua facio omnia. Congruum igitur in hoc tempore renouacionis ecclesia omnia officia sua renouat. Ut igitur hic ordo temporis ab ecclesia distinctus seruetur. Primo agemus de festiuitatibus que occurrunt infra tempus renouacionis. quod tempus representat ecclesia ab aduentu usque ad natiuitatem domini. Secundo de illis que occurrunt infra tempus quod partim continet sub tempore reconciliacionis. partim sub tempore peregrinationis. quod tempus representat ecclesia a natiuitate usque ad septuagesimam. Tertio de illis que occurrunt infra tempus denotacionis. quod tempus representat ecclesia a septuagesima usque ad pascha. Quarto de illis que occurrunt infra tempus reconciliacionis. quod tempus representat ecclesia a pascha usque ad octauam penthecostes. Quinto de illis que occurrunt infra tempus peregrinationis. quod tempus representat ecclesia ab octaua penthecostes usque ad aduentum domini. Explicit prologus.

Incipit legenda sanctorum que longbardica nominatur hystoria. Et primo de aduentu domini.

Aduentus domini

per quatuor septimanas agit. ad significandum quod est quadruplex aduentus. scilicet in carne. in mente. in morte. et ad iudicium. Ultima autem septimana vix finit. quia sanctorum gloria que dabitur in ultimo aduentu. nunquam terminabitur. Hinc est etiam quod primum responsorium prime domice aduentus. computato gloria patri quatuor versus continet. ut predictos quatuor aduentus designet. Quis autem aut cui magis conueniat. prudens lector attendat. Licet autem quadruplex sit aduentus. tamen ecclesia specialiter de duplici. scilicet in carne et ad iudicium videtur memoriam facere. sicut in officio ipsius temporis patet. Hinc est etiam quod ieiunium aduentus partim est exultacionis. et partim meroris. Nam ratio aduentus in carnem dicitur ieiunium exultacionis. ratione aduentus ad iudicium. dicitur ieiunium meroris. Et ad hoc innuendum ecclesia cantat tunc quedam cantica leticie. et hoc propter aduentum misericordie et exultacionis. quedam vero

deponit. 7 h. ppter aduentū seuere iusticie 7 meror-
nis. Circa aduentū igit̄ i carnē duo videri pnt
s. adueniēdi oportūitas. 7 aduentū utilitas. Op-
portunitas veniēdi attēdit. Prio ex pte hois q̄
p̄mo i lege nature p̄uict⁹ fuit de defectu p̄gnitio-
nis diuine. vñ 7 tūc i pessimos errores ydolatrie ce-
cidit. 7 iō coact⁹ est clamare ac dicere. illumina oca-
los meos zc. Deinde aduenit lex iubes. i q̄ p̄uict⁹ ē
de impotētia. cū p̄uict⁹ clamaret nō deest q̄ impleat: s̄
q̄ iubeat. ibi em̄ est solūmō erudit⁹. s̄ nō a p̄cto li-
berat⁹. nec p̄ aliquā gr̄as ad bonū adiur⁹. 7 iō co-
act⁹ est clamare ac dicē. nō deest q̄ iubeat s̄ q̄ ad-
pleat. oportūie igit̄ fili⁹ dei aduenit qm̄ hō de igno-
rātia 7 ipotētia p̄uict⁹ fuit. ne si forte an̄ venisset.
hō suis meritis salutē ascriberet. 7 iō medicie gr̄
nō eēt. Secdo ex pte t̄pis. qm̄ venit i plenitudine tē-
pis. gal. iij. At vbi venit plenitudo tēpis zc. Aug.
Multi dicūt. q̄re nō an̄ venit xp̄c: q̄ nō dū vene-
rat plenitudo tēpis. moderāte illo p̄ quē facta sūt
oia t̄pa. Deniq; vbi venit plenitudo tēpis. venit ille
q̄ nos liberauit a t̄pe. Liberati at̄ a t̄pe. v̄turi su-
m⁹ ad illā eternitatē vbi nullū ē t̄ps. Tercio ex p-
te vulneris 7 morbi vniuersalis. qm̄ ei morbo erat
vniuersalis oportūm fuit vniuersalem exhibe-
ri medicinā. An̄ dicit augu. tūc magn⁹ venit medi-
cis qm̄ p̄ totū mūdū magn⁹ iacebat egrot⁹. An̄
ecclia in septē antiphōis q̄ cātant̄ an̄ natiuitatez
dñi. ondit multiplicitatē sui morbi. 7 ad quam li-
bet petit remediū medici. Ante siqdē aduentū filij
dei in carne eram⁹ ignorātes siue ceci. penis eter-
nis obligati. serui dyaboli. mala p̄cti consuetudi-
ne vincti. tenebris aduoluti. exules a patria et ex-
puli. iōq; indigebam⁹ doctore. redemptore. edu-
ctore. illuminatore. 7 saluatore. q̄ igit̄ ignorātes era-
m⁹. iō ab ip̄o doceri indigebam⁹. 7 iō statū i p̄ma
antiphōa clamam⁹. O sapia q̄ ex ore altissimi p̄-
disti veni ad docendū nos viā p̄udētie. Sz paz
p̄desset si doceremur 7 nō redimerem⁹. 7 iō ab ip̄o
redimi postulam⁹. cū in secūda clamam⁹. O ado-
nay 7 dur domus isrl. veni ad redimendū nos in
brachio extento. Sed qd̄. p̄desset si essem⁹ docti
7 redempti. si adhuc p̄ redemptōz detineremur
captiui. 7 iō liberari petim⁹. cū in tertia clamam⁹
O radix iesse zc. veni ad liberandū nos. iam noli
tardare. Sed quid. p̄desset captiuis si essent p̄dē-
pti 7 liberati: s̄ tū nondū essent ab om̄i vinculo ab-
soluti. vt. s. sue p̄fatis essent 7 libere q̄ vellent ire
possent: paz igit̄ p̄desset si nos redemisset et li-
berasset. si tū adhuc vinctos teneret: 7 iō ab oib; p̄-
cti vinculis educi petim⁹. cū i quarta clamam⁹
O clavis dauid. veni 7 educ vinctos d̄ domo car-
cenis sedentes in tenebris et ymbra mortis. Sed
quia illi qui diu fuerūt i carcere hñt oculos obte-
nebratos. nec clare videre pnt̄ iō p̄ absolutionē

a carcere restat nos esse illuminādos. vt videam⁹
q̄ ire debeam⁹. 7 iō i q̄nta clamam⁹. O dñs splē-
dor: lu cis eterne. veni 7 illumina sedētes i tenebris
7 ymbra mortis. Sz rsi essem⁹ docti. redēpti 7 ab
inimicis penit⁹ liberati 7 illumiati. qd̄ valeret nisi d̄
berem⁹: saluari. 7 iō i duabo sequentib; saluari pe-
tim⁹ cū dicim⁹. O rex gentiū. veni salua hoiez quē
de limo formasti. Itē o emanuel zc. veni ad saluā-
dū nos dñe de⁹ nr̄. In p̄ma aut̄ petim⁹ salutē ge-
tiū. vñ d̄. O rex gentiū. In secda salutē iudeoz q̄
b; de⁹ dederat legē. vñ d̄. O emanuel rex 7 legiser
nr̄. Utilitas at̄ aduent⁹ xp̄i a diuersis sc̄tis di-
uersimode assignat̄. Ip̄e nanq; de⁹ sic p̄z luc. iij.
ppter se p̄tē utilitates se venisse 7 missū esse testat̄:
dicēs. Sp̄s dñi sup me zc. vbi p̄ ordine dicit se
missū esse ad paup̄ū p̄solatōez. ad p̄tritoz sana-
tionē: ad captiuoz liberatōez. ad indoctoz illu-
minatōez. ad p̄ctoꝝ remissionē. ad totius huma-
ni generis redemptōez. 7 ad meritoꝝ retributōez.
Augu. aut̄ ponit tres utilitates aduentus xp̄i
dicēs. In seculo isto maligno quid̄ habundat ni-
si nasci. laborari 7 mori. Hec sūt mercimonia re-
gionis nostre. 7 ad tales merces mercator ille de-
scendit. Et q̄ omnis mercator dat 7 accipit. dat
qd̄ h̄z. 7 accipit qd̄ non h̄z: xp̄c in sita mercator
dedit 7 accepit. Accipit q̄ hic habūdat. s. nasci.
laborare 7 mori: dedit renasci. resurgere 7 ineter-
nū regnare. Itē venit ad nos celestis negociator
accipe p̄tunciam. 7 dare honorē. subire mortē.
7 dare vitā. haurire ignominiam 7 dare gl̄iam.
Greg. aut̄ ponit. iij. utilitates siue cōusas sui
aduent⁹ dicēs. studebāt om̄s supbi de adam stir-
pe geniti. p̄spera vite p̄ntis appetere. aduersa de-
uitare. obprobria fugere. gl̄iam appetere. Venit
inter eos incarnat⁹ dñs aduersa appetēs. p̄spe-
ra sp̄nes. obprobria p̄plectēs. gl̄iaz fugiens. Idē
xp̄c expectat⁹ vñ veniens noua docuit docens
noua m̄. abilia exercuit. mira faciens. p̄ua tolera-
uit. Bern. q̄z alias ponit dicēs. Triplici mor-
bo miserabilē laboram⁹. nā 7 faciles sum⁹ ad se-
ducendū. debiles ad opandū. 7 fragiles ad resi-
stendū. Si discernere volum⁹ inter bonū 7 malū
decipimur. Si tēptam⁹ facere bonū deficiam⁹. Si
conamur resistere malo superamur. Necessari⁹
p̄inde saluatoris aduent⁹ ē vt i nob; p̄ fidē habi-
tans illuēt cecitatem nr̄am 7 nobiscū manēs ad-
iuuet infirmitatē nr̄am. 7 p̄ nolus st̄as: fragilita-
tem nr̄am p̄tegat 7 propugnet. hec bern. Cir-
ca scdm̄ aduentū. s. ad iudicium duo videnda sūt
s. antecedentia iudiciū. 7 p̄comitantia. Antecedē-
tia sūt tria. Signa tēribilia. Antixpi fallacia. Et
ignis vehemētia. Signa autem tēribilia p̄ce-
dentia iudiciūz ponūt̄ quisq; luce vicesimo-
p̄mo. Erunt signa i sole 7 luna et stellis et in ter-

Aduentus

nis p̄ssura gentiū p̄ p̄fusione sonit⁹ maris ⁊ fluctu
um. Tria p̄ma signa determinant Apoꝑ. vi. Sol
fact⁹ ē niger tāq̄ face⁹ calicin⁹. ⁊ luna facta est sic
sanguis: stelle celi ceciderūt sup̄ terrā. Sol igit̄ d̄
obscurari v̄l q̄stū ad sui luis p̄uatōz v̄t p̄famil.
.i. hoie moriēte quē q̄i lugē videat. v̄l q̄stū ad ma
iōis lucis .i. claritatis xp̄i sup̄uētōz. v̄l q̄stū ad
methaphoricā locutōz. q̄i fm̄ angu. tāseuera erit
v̄ndicta diuina. q̄ et̄ā sol ip̄as respicē nō aude
bit. vel q̄stū ad mysticā significatōz. q̄i sol iusticie
xp̄e tūc obscur⁹ erit. q̄i null⁹ ip̄m cōfiteri audebit.
Celi aut̄ d̄i hic aereuz ⁊ stelle vocant̄ a sub. q̄ ha
bēt similitudinē stellaz. ⁊ dicunt̄ stelle cadē de ce
lo fm̄ vulgi op̄mionē q̄n̄ a sub descēdit. v̄n̄ ⁊ scri
ptura p̄fōmat se cōmuni mō loquēdi. Tūc autē
maxime fiet talis impressio. q̄i ignea qualitas ha
bundat. ⁊ hoc faciet d̄ns ad terrorem peccatorū
Ū stelle dicūt̄ caderē. q̄i igneas comas emittēt
vel multi qui videbant̄ stelle. de ecclesia cadent.
vel quia retrahēt lumē suum v̄t minime videant̄.
De quarto signo q̄ erit p̄ssura in teris. legitur
mathei. xxiij. Er̄it tūc tribulatio qualis nūq̄ fuit
ab initio mūdi ⁊c. Quintū signū. sc̄z cōfusione
maris quidā existimāt esse q̄ mare cū magno fra
gore perbit a p̄stina qualitate. fm̄ illud apoca.
xvi. ⁊ mare iam non est. Vel fm̄ alios. ille sonitus
magnus erit: quoniam nō sine murmure magno
xl. cubitis super montes eleuabitur. ⁊ postea de
primetur. Ad litteram fm̄ grego. tunc fiet no
ua ⁊ inaudita maris ⁊ fluctuū p̄turbatio. Hic
ronimus aut̄ in annalibz hebreoz inuenit. xv. si
gna p̄cedentia iudiciū: sed v̄t p̄tinne futura sint
an interpolatim nō exp̄ssit. Prima die eriget se
mare. xl. cubitis super altitudinem montū. s̄as i
loco suo quasi murus. Secūda die tantū descē
det v̄t vix videri possit. Tercia die marine belue
apparentes sup̄ mare dabūt mugitus vsq̄ ad ce
lū. ⁊ earū mugitus solus deus intelliget. Quarta
ardēdit mare ⁊ aqua. Quinta arbores ⁊ herbe
dabūt rorem sanguineum. In hac etiā quinta die
vt alij asserūt om̄ia volatilia celi cōgregabunt̄ in
cāmpis v̄nūquodq̄ gen⁹ in ordine suo nō gustā
tia nec bibētia: sed vicinū aduētuz iudicis formi
dantia. Sexta ruent edificia. In hac etiam sexta
die (vt dicit̄) fulmīa ignea surgēt ab occasu solis
p̄tra faciē firmamētī vsq̄ ad ortū p̄currētia. Se
ptima petre adināicem collident̄ ⁊ in q̄tuor p̄tes
scindent̄. ⁊ vnaqueq̄ pars (vt d̄i) collidet alterā
nescietq̄ homo sonū illū. s̄ tūc deus. Octana fiet
general̄ terremot⁹. q̄ adeo erit magn⁹ (vt dicit̄)
q̄ nullus homo nullū aiāl stare poterit. sed ad so
lū om̄ia p̄sternent̄. Nonaḡ quabit̄ terra et om̄es
mōtes ⁊ colles in puluerem r̄digent̄. Decia eri
bunt homines de caernis ⁊ ibunt v̄t amentes.

domini

Fo. II.

nec mutuo sibi loq̄ poterūt. Andecia surgūt of
sa mortuoz. ⁊ stabūt sup̄ sepulcra: oia em̄ sepul
cra ab ortu solis vsq̄ ad occasuz aperient̄. vt in
de mortui exire valeāt. Duodecīa die cadēt stel
le. oia ei sidera erātia ⁊ stotionaria sp̄rgēt ex se
igneas comas. ⁊ itez tūc valde generabūt asub.
In hac etiā die d̄i q̄ oia aiālia veniūt ad cāpos
mugiētia nō gustātia nec bibētia. Tredecīa mori
ent̄ viuētes vt cū mortuis resurgāt. Quartade
cima ardebit celū ⁊ terra. Quīdecīa die fiet ce
lū nouū ⁊ terra noua ⁊ resurgūt oēs. Sc̄z q̄d
p̄cedit iudiciū. et̄ antixpi fallacia. Ip̄e ei oēs de
cipe conabit̄ q̄tuor modis. Primo p̄ callidā sua
sionē siue scripturaz falsā exp̄sitōez. Ritet̄ em̄
p̄suadere ⁊ ex scriptura firmare se esse messiam in
lege p̄missum. v̄n̄ ⁊ legem xp̄i destruet ⁊ suam sta
tuet. psal. Constitue d̄ne legislatorē sup̄ eos ⁊c.
glosa. i. antixpm̄ legis p̄aue latorē. dan. xj. Et
dabūt abhominatōez ⁊ desolatōez templi. glosa
Antixpc̄ in templo dei sedebit. quasi d̄i v̄t leges
dei auferat. Sec̄do p̄ miraculoz op̄atōz. ij. thessa.
ij. Quis aduent⁹ erit fm̄ op̄atōez sathane i om̄i
p̄tute ⁊ signis ⁊ pdigijs mēdatijs apoca. xij. Fe
cit signa vt etiā ignem faceret de celo in terrā de
scēdere. Blo. vt aplis datus ē sp̄s in sp̄e ignis ⁊
illi dabunt sp̄m̄ malignū in sp̄e ignis. Tercio per
donoz largitōz. dan. xij. Dabit eis p̄atem i ml
tis ⁊ terrā diuidet gratuitu. glo. Antixpc̄ decept⁹
dona multa donabit ⁊ terrā suo exercitui diuidet
quos em̄ suo terrore subiugare nō poterit: avari
cia subiugabit. Quarto p̄ tormentoz illatiōem.
Dan. viij. Sup̄iac̄s credi potest vniuersa vasta
bit. Item greg. loquēs d̄ antixpo d̄i. Robustos
quippe interficit. cū eos q̄ mente inuicti sūt corpa
liter vincit. Tercium q̄d p̄cedet iudiciū erit
ignis vehementia. qui quidē p̄cedet faciē iudicis
Illum em̄ ignē emittet d̄i p̄pter quatuor. Primo
p̄pter mundi innotatōz. purgabit em̄ ⁊ renoua
bit oia elemēta. v̄n̄ ⁊ instar aq̄ diluuij. xv. cubitis
montibz altior erit (sicut d̄i in hystoria scolasti.)
q̄ opa hominum tm̄ ascēdere poterāt. Sec̄do
p̄pter hoim̄ purgatōem: q̄ illis q̄ tunc viui repe
rient̄ erit loco purgatorij. Tercio p̄pter maiorem
d̄natorum cruciationem. Quarto propter ma
iorem sanctorū illuminationem. Nā fm̄ basilium
Deus facta mundi purgatōe diuidet calorem a
splēdore ⁊ totum calozē mittet ad regionē d̄ana
toz vt ampli⁹ crucient̄. ⁊ totū splēdore ad regi
onē beatorū vt ampli⁹ iocudent̄. Cōcomitā
tia aut̄ iudiciū erit p̄la. Primo ē disceptatō iu
dicis. Iudex em̄ i vallē iofaphat descendet. ⁊ bo
nos ⁊ malos iudicabit. bonos a dext̄. ⁊ malos a
sinistris statuet. Et credendum ē i loco eminenti
eum futurū. v̄n̄ ceteri poterūt eum videre. Rec̄i-

telligendū ē q̄ oēs intra illā falliculā p̄cludāt: q̄
h̄ eēt puerile vt dicit hiero. Sz q̄ erūt ibi 7 i locis
circūiacētibz. In pua at̄ terra innumerabilia milia
hoīm eē p̄nt marie q̄n p̄strigunt. Et si necesse fu-
erit. electi erūt i aere corpm agilitate. dānati vero
etiā eē poterit diuina suspēdētē x̄tute. 7 tūc iudex
cū mal' disceptabit 7 eos p̄ opibz misericōdie q̄ n̄ ha-
buerit. oburgabit. 7 tūc oēs sup se plangēt fm q̄
oñdit criso. sup math. vi. Plāgēt se iudei viden-
tes viuētē 7 viuificatē que q̄ hoiez mortuū existi-
mabāt 7 puicētes se corpe vulnerato: scel' suū de-
negare nō poterūt. Plāgēt se 7 gētilēs q̄ vanis
disputatōibz p̄hoz decepti. irōnabile stulticiaz
putauerit deū eē colere crucifixū. Plāgēt xpiani
p̄ctores q̄ magi dilexerit mōz q̄ deū vl' xp̄z. Plā-
gēt se hēnici q̄ puz hoiez crucifixū dixerit: cū vide-
ant ipm eē iudicē i que p̄spuerit iudei. Plāgēt se
oēs tribz t̄re. q̄ nec resistēdi x̄t' eē p̄ eū. nec fugiē-
di facultas an̄ faciē ei' eē. nec peitētie loc'. nec sa-
tisfactōis t̄ps. ex āgustia oīm rez. nihilq̄ eis r̄ma-
net p̄ter luctū. Scdm ē dīa ordis. naz sic dicit
greg. In iuditō q̄tuor eēt ordies. Duo ex pte re-
proboz. 7 duo ex pte electoz. Alij ei iudicant et
peūt. sic hi q̄bz dicet. Esurui n̄ redistis zc. Alij
nō iudicant 7 peūt. sic hi de q̄bz dī. Qui n̄ credi-
derit iā iudicat' eē q̄ nec iudic' x̄ba p̄cipiūt. q̄ ei'
fidē nec x̄boten' p̄uare voluerit. Alij iudicāt 7 re-
gnāt. sic hi q̄bz dicet. Esurui 7 redistis mibi zc.
Alij nō iudicant 7 regnāt. sic vini p̄fecti q̄ alios iu-
dicabūt. nō q̄ sniaz ferāt. q̄ h̄ soli iudicis ē: s̄ di-
cunt iudicare. i. iudicātū assūstē. Et illa assūstentia
erit. P̄uo ad honore sc̄oz. Magn' em̄ honor
erit cū iudice sessione h̄re. Intra qd̄ p̄misit dñs
dicēs. Sedebitis sup sedes zc. Scdo ad snie cō-
firmatōz. sniaz em̄ iudicis approbabūt sic aliqua
do illi q̄ iudicātū assūstūt. ei' sniaz approbāt. 7 ad ip-
sā approbādā subscribūt. Psal. vt faciāt i eis iu-
dicū p̄scriptū zc. Tercio ad maloz p̄denatōem
q̄s qd̄ p̄denabūt ex vite sue p̄patōe. Terciaz
ē insignia passiōis. s. crux. clam 7 cicatrices in cor-
pe xpi. Nec em̄ erūt p̄mo i on̄sione sue gliose vi-
ctorie. 7 ideo i excellētia glie apparebūt. vñ criso.
sup math. crux 7 cicatrices radijs solis erunt lu-
cidiores. Item p̄sidera quanta sit virtus crucis.
sol obscurabit. 7 luna nō dabit lumen suū. vt di-
scas quātū crux 7 luna lucidior 7 sole p̄clazior est
Scdo in on̄sione sue misericōdie. vt ex hoc oñdatur
q̄ misericōd' dñi boni sint saluati. Tercio in on̄sio-
nem sue iusticie. vt ex hoc oñdat' q̄ iustissime re-
p̄bi sint dānati. q̄. s. tantuz p̄cū sui sanguis con-
tēpserit. vñ in hec x̄ba eis exprobrabit. vt dīc cri-
so. sup math. dicēs. ego p̄pter vos hō factus sū p̄-
pter vos alligatus sū 7 delusus 7 cesus 7 crucifi-
xus. vbi est tantaz iniunaz meaz fruct'. Ecce p̄

cū sanguis mei que dedi p̄ redēptōe aīaz vīarū.
Ubi seruit' vīa quā mibi p̄ p̄cio sāguis mei de-
distis: Ego sup gliaz meā vos hūi cū eēm deus
apparēs hō. 7 viliorē me oibz rebz vīis fecistī. Nā
oem rē vilissimā terre apli' dilexistī q̄ iusticiā me-
am 7 fidē. h̄ criso. Quartū ē seueritas iudicātē
Nō em̄ flectet timore q̄ oī potēs ē. Criso. nec re-
sistēdi x̄t' eē p̄ eū zc. nec munē q̄ ditissim' eē bern.
venies veniet dies illa i q̄ pl' valebūt pura corda
q̄ astuta x̄ba: 7 p̄sciētis bona q̄ marsubia plēa.
ille em̄ ē q̄ nō faller' x̄bis nec flectet donis. Item
aug. expectat' dies iudicij. 7 aderit ille eq̄ssim' iu-
dex q̄ nulli' potētis p̄sonā accepit. c' palaciū au-
ro 7 argēto null' ep̄s vl' abbas vl' comes corūpe
poterit. Nec odio q̄ optim' ē. In eū em̄ q̄ opti-
e odium cadere n̄ p̄t. sapie. xij. Nihil odisti eoz q̄ fe-
cisti. Nec amore q̄ iustissim' est. An̄ fr̄es suos. i.
falsos xpianos n̄ liberabit sp̄s. s̄ n̄ redimet. Nec
errore q̄ sapiētissim' ē. Leo pp̄. Ista ē scia sūmi
iudicij. Iste tremēd' aspect' cui p̄uū ē oē solidū. 7
aptū oē secretū. Cui obscura clarēt: muta r̄ndēt.
silētū p̄fitef. 7 sine voce mēs loquit. Et iō cū ei'
sapia sit tal' 7 tāta p̄ ipi' sapiāz: nil valebūt allega-
tōes aduocatoz. nec sophismata p̄hoz. nec p̄cla-
rissima eloq̄a oratoz. nec astucie Mutoz. De illi
iij. sic dīc hiero. Quātū illic eligues 7 muti felicio-
res loq̄cibz erūt: q̄ ad p̄mū quātū pastores p̄his:
q̄ ad scōz. q̄nti rustici oratoz: q̄ ad terciū. q̄nti
ebetes argutis p̄ferēdi sūt cicerōis q̄ ad q̄rtum.
Quintū ē accusatoz horribil'. tres ei tūc accusa-
tores p̄tra p̄ctore stabūt. P̄um' ē dyabol'. Au-
gu. p̄resto tunc erit dyabolus recitās verba pro-
fessiois nr̄e. 7 obijciēs nob̄ q̄cūq̄ fecim'. 7 i q̄ loco
7 i q̄ hora peccauim'. 7 qd̄ boni facē debuim'. di-
ctur' ē em̄ ille aduersari'. eq̄ssime iudex iudicā istū
meū eē ob culpā. q̄ tu' eē noluit p̄ grāz tu' eē p̄ na-
turā me' p̄ miserā tu' ob passiōē me' ob suasio-
nē. tibi iōbediēs. mibi obediēs. a te accepit imoz
talitat' stolā. a me accepit hāc p̄ānosā q̄ indut' ē
tunicā. tuā vestē dimisit cū me a huc v̄it. eq̄ssime
iudex iudicā illū meū eē 7 meuz dānādū eē. heu
heu poterit ne talis apire os q̄ tal' inuenit' vt iuste
cū dyabolo deputet. h̄ aug. Scds accusatoz erit
xp̄iū scel'. p̄ctā cūppia vñquēq̄ accusabūt. sa-
pie. iij. venient i cogitatioē p̄ctoz suoz timidi. 7
t̄nsducēt illos ex adūso iniq̄tates eoz. bern. tūc lo-
q̄ntia sil' ei' opa dicēt. tu nos egisti. opa tua sum'
nō te deserem': s̄ sp̄ tecū erim'. 7 tecū ad iudicij
p̄gim'. mltisq̄ 7 mltiplicibz criminibz eū accusa-
bāt. Terc' accusatoz erit tot' mōs. gr̄g. Si quis
q̄s te accusabit: dico totus mūd'. offendit ei' crea-
toz: offendit tot' mūd'. criso. sup mat. i illo die
nihil ē qd̄ r̄ndēā'. vbi celū 7 t̄ra sol luna zc. et to-
tus mūd' stabūt an̄ deū aduersus nos itesimo